

Jekabaara

Jamana

SNV

Connecting People's Capacities

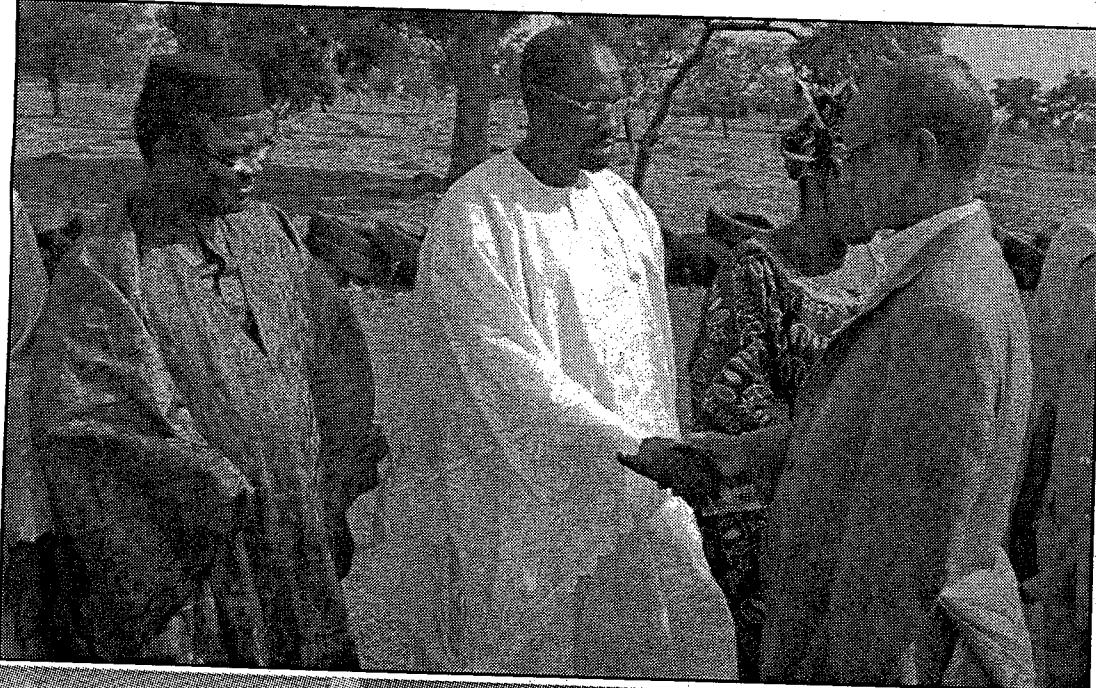
Cikela ceman n'a musoman kunnafoni seben

a be bo kalo o kalo

Jamana baarada la BP 2043 Bamako (Mali)

Koɔrisenew ka jetaa jekuluw n'u nafa

ne 4 ni 5nan

Dantiglikon

Kabi san 2003, kuma be ka ke Mali koɔribaaara taabolo ko kan, n'o ye CMDT ni Otuwaleye. A be fo sanga ni waati baa ko koɔribaaara taabolo bana bila kenyereye ka bolo kan. O kolo folo do yere kera « Huikoma » tigeli ye ka bo CMDT la kabi san 2004, ko ka yere danma cakeda ye. O « Huikoma » labankoo kera cogo ve bi, Bamaakaw ni Malidenw baa be min kalama. Kabi san

An k'an jija ka koɔri tuhba baarada kisi silatunuko jugu ma !

2010 damine fo bi, josira musaka nafolow « Huikoma denbayatigi desebagatow kelen be k'u ka denbayaw n'u kən-ombeet' u kɔ ka na u ka ton jigin Mali baarakelaw ka lafasada « UNTM » la Bamako, kɔ tɔgo karaba da ko « Huikomabugu ». U yə kewale wajibiyə u ycre kan barisa « Huikoma » kenyereye tabaga, gurupu Tomota, desera k'u ka

Tumani Yalam sidibe

Koɔrisene ka kan ka lakana Mali nemaaw fe

ne 11 nan

Koɔrisenew ka Bɔbɔ Julaso lajeba

ne 3 nan

CMDT lahala be di a nemaa Cenan Kulibali ka fo la ?

ne 12 nan

An k'an yere tanga koɔrisene kɔlɔlɔ ma

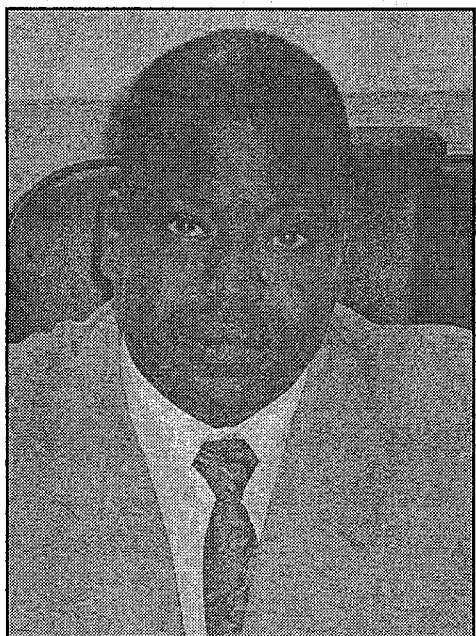
ne 7 nan

Sanbaga-kofɔseben : “Apelidɔfuru” A be tali ke CMDT iziniw taa- bolo lahala kan

ne 6 nan

"Kalan be mɔgɔ nɔs hakili ka, nka kunnafoni be mɔgɔ bɔ kunpan na" Yere Ulen Sidibe

Marisikalo ye Kaloba ye

Hamidu Konate

San o san marisikalo ye Mali fasoden numan bëe bolo taasikalo ye ka jësin Mali jemufanga

furew ma, Musa Trawele ye minnu nin këne karaba san 1991 marisikalo kuncewaati la, fo ka s'a tile 26 don ma. O don de, Musafanga dagakoloncira Malidenw fe. O këra jamana den kisilenw ka bëlonfe nagali donba ye.

Hali ni Musa fanga jugu kara ba binna san 1991 marisikalo tile 26, an kà dën ko « jun » bëe baju ye ji ye. Maliden hake caman de dinëna k'u nin di walasa se ka kë fanga jugu in na. An kòlu de ma ko jemufanga furew. An kana jine u ko jë si ma « Mëgë o mëgë bë jujòn fitiriwaleya, i labanko b'i kamanagan ».

Hamidu Konate

Nin këra san in kalo in na

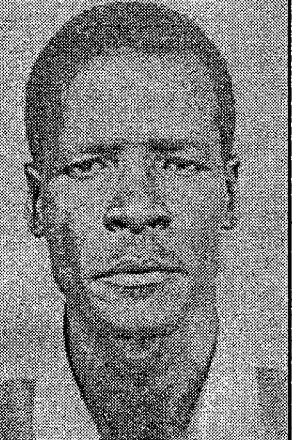
Mali tarikubèla dënkotigibaw ka fô la, san 1802 awirilikalo tile 3, ka s'a tile 10 ma, Mëro Naba, mësimasa, bëra Wahiguya ka na kunjögën kelen daga sigi Banjagara da la.

O kele kotigiya tabaga këra Umar Sanba Wele Dëdë ye. Ale de ye Moro Naba ka daga cili, kà kuntige, kà lakari !

Hakilisenekene

Sendajë folo de ko be dîne la jiniko bëc la. N'i ye ko o ko damine siga kan, i te në bë o la jë si ma. Nka, n'i ye ko o ko damine jësorë dakola kan, i bo de mënëboko ke, k'i yëre wasa, ka jugu malo !

Tumani Yalam Sidibe

Bëe n'i ka tijë !

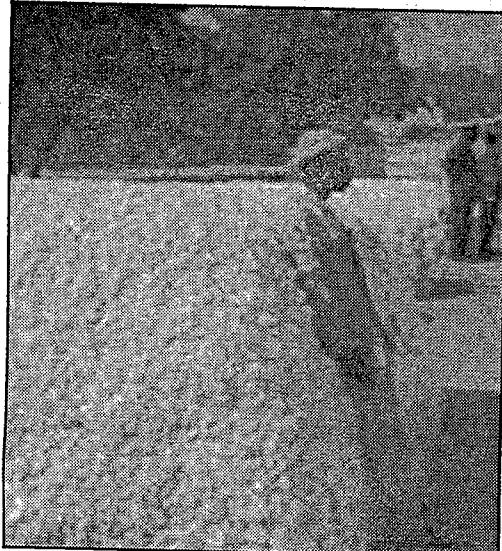
Mali izinitigibaw nà julabaw
Ka jëkulubonba jëmaa
Zamili Bitari kan don :
« Mëgë suguya ye fila ye :
Mëgë werew bë mëgë minnu
Dakan taabolo latige,
Ani mëgë minnu yere
B'u dakan taabolo latige.
An ka kò taabolo bërebëre
Tigilammëgëw ye
An yere ka kë an dakan
Taabolo latigëbagaw ye.
O de yàn danbe baju ye ! »
Nka dënkilidala Sese Darame
Fana ka fëta bë yen de
A ko :
« Manamanako te ko sebe ye.
Ne te n da don manamanako la.
Manakanako këbaga
De ye manamana mëgë ye ! »
Nin bëe yà sɔrë Hawa darame
Fand tun ye « mëgë-fa-n nin
na »
Tigilammëgëw kofo a ka sodan
sow
Dënkili kònë
Jaa ! fëta bee fôlèn bë dere
Ko tò ye jànyakò de ye sa
Maaya bërebëre kònë !

Tumani Yalam Sidibe

Bəbə Julaso lajeba

In San 2009 desanburukalo tile 16, ana tile 17, na tile 18, SNV Mali ni Burukina Faso jera ka lajeba ke Bəbə Julaso.

Lajeba in ka lajini tun ye segesegeli ni sementiyali de ye, ka nesin kooriciketonw ni cikeyorow yiriwali kuntaala jan bolodali

Koɔrisene be taa je ka masoro jekuluw b'a tonkoro !

tako filanan feere bolodalenw ma.

Laje in ka lajini kerengerenew tun ye ninnu ye :

- * ka tako filanan taabolo kalan ani k'a latilen ;
- * k'a kuntilennabaw na lajiniw kalan k'u latilen ;
- * k'a baara bolodalenw jira ani ka yelema dontaw don ;
- * k'u soro n'u musaka bolodenw segesegel k'u dafa ;
- * k'a lawaleyali feere bolodenw kalan, k'u dafa.

Məgo bi saba ni seegin (38) hake tun be lajeba in kene kan :

- Məgo ninnu tun b'olu la :

- * Dugukolo baara nedənbagaw jeyorow fabagaw, məgo saba (3) ;

cikelaw ladilibagaw jeyorow

fabagaw, məgo saba (3) ;

* Meriw jeyorow fabagaw, məgo saba (3) ;

* Ladilikela kenyereyew ani Mali ni Burukina Faso SNV ladiliklaw ;

Kalo tile 16 wulafela kera lajeba sebenw labanni ye SNV baarakelaw yere dama ni nəgon ce kalo tile 17 na tile 18 kera lajeba kenesigidonw ye.

O tile fila kənə, hakili jagabow kera baara tako filanan kan. O jaabiw kera ninnu ye :

- Kuntilennaba fələ : ka ciketonw deme, u ka se ka ciketaw ladili feere puman kuntaala janw sigi sen kan ka nesin u ka təndenw ma.

- Kuntilennaba filanān : ka sigida nəməgəw deme, u ka se ka feerebolow sigi sen kan, minnu be ke sababu ye sigida məgəw bəe ka se k'u ka baaraw ke, k'u nafaw soro basigi ni lafiya kuntaala jan kənə.

* Lajini kerengerenew kera ninnu ye :

1.1. : ka cikelaw ladili feere puman kuntaala janw sigi sen kan koori ciketonw kənə ;

1.2. : Kəori ciketonw ka se k'u ka təndenw ka josiraw lakana walasa k'u ka cike soro yiriwa ;

2.1. : Feere minnu be sigi sen kan, olu be ke sababu ye cikelaw ka se k'u ka baaraw ke, k'u nafa soro basigi ni lafiya kuntaala jan kənə ;

2.2. : Sigida nəməgəw bəna se ka wulikajə ke walasa benkanw ni sariya ka se ka ta minnu be ke sababu ye sigida nafa soro taw ka damakeye.

Orkadara kənə, baara ketaw bolodara, ka bəe ka ketaw dantige.

* Dugukolo baara nedənbagaw ;

* Cikelaw ladiliklaw ;

* Meriw ;

* Ladilikela kenyereyew

* SNV na ladiliklaw.

Baara tako filanan in bəna ke tako fələ keyorow de la, nəlu ye Mali ni Burukina Faso dance kominiw ye :

- Mali kənə : Sikaso mara la, Yoroso ni Kajolo sərikiliw (kafow) kənə, kə damine Bura fo Kajolo.

- Burukina Faso kənə : Kenedugu ni Banwa maraw, kerengerenewnya la. A ni Huwe (Houet) ni Leraba sigidaw (porowensiw). O bə ta Nuhun « bukulu » la, ka taa « Ho Basenw » na, ka se « Kasikadiw » maraw kənə.

Tile saba baaraw kera lajeba in məgəw bəe sako ye. A bənkan sərola.

* Baara tako filanan taafanw dantigera ;

* kuntilennaw ni jaabi lajinenew segesegeli sinsinnanw yamaruya ;

* Baara ketaw bolodara ka keje ni Mali ni Burukina Faso lahala ye.

* Baaraw waleyali nafolo n'u jateminelanw labenna.

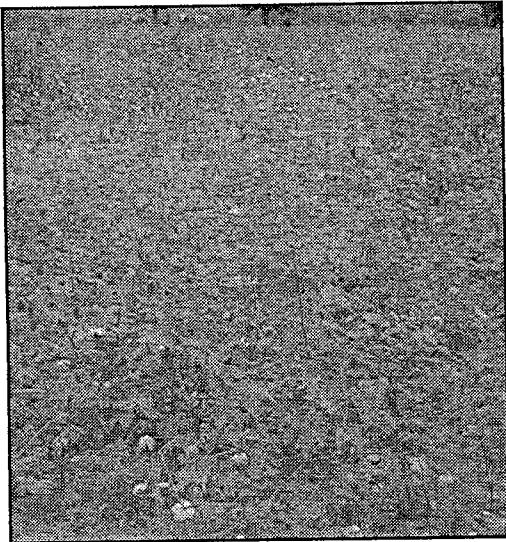
- Baara tako filanan lawaleyali feerew bolodara : a sariyasiraw waleyabagaw ka ketaw ; a lakoləsili na kiimani feerew.

Kunnafo ni sebenbagu :

Mamadu Sangare

Ale ye Kucala ni San koɔrisenetənba animateri ye.

“APROCA” jemaa ka dantigelikan “Nin ye Faransuwa Trawele ka lase ye an ye min bɔ kɔɔri ka kenyereye bolokanbila gafe kɔnɔ”

Kɔɔribara be k'a jemaa Afriki kɔnɔ. An k'a deme

Kɔɔriko bolofara yà danmako ye Afiriki, bawo a mɔgɔw ye demebaga jenjèn sɔrɔ joona, min ma sɔrɔ tɔw fe. O de yà to u ye nɔgɔyaba sɔrɔ u ka jininiw senfe. O nɔgɔyaba te sababu jenjèn ye min bà to yecogo be sɔrɔ bolofara in na, i nà fɔ fen don min ka ko ka kan ka jenabè.

Nin baarakela labennenbali nin-nu baarakènɔgɔnw ye bolofarabaw ye kɔɔriko la, doncogo dənniya nà baarakènɔgɔnya se te minnu na. Olu jε te fosi la u ka nafasɔrɔta dərɔn kɔ ka jenin kɔɔriko ma.

O hukumu kɔnɔ, an bān yere jininka tuma dəw la, nà yà sɔrɔ nin baarada minnu be ko minnu fɔ kànw kòlu ke ni fen dɔ dogolen te olu kɔnɔ. Misali là, an ka Afiriki jemana minnu diya goyara ka taabolow labila, san damado temenen ko, olu wajibiyara ka segin fɔlen kan walasa ka tijené kunben.

O tuma na mun kera ? Para jε kelen ka taa jε walima para jε fila ka taa ka.

O bā jira tijε na ko tuma dəw,

Afiriki kɔɔriko bolofaraw bilali kenyereye ka bolo kan, o ma ke ko miirita ye jamanaw ni kɔɔri baarakelaw ni nɔgɔn ce, olu minnu be damine na. Hakilinafalenw dəntaw kan. Olu ye Afiriki kɔɔrisenew ka don o don k'oketaw ye walasa ka kunnafoniw sɔrɔ, ani se kura werew walasa ka sen kura don kɔɔriko taabolow kɔrɔ. O tijetigiyalen don ka d'a kan, kɔɔrisenew be hakilina walima feere kura waleya la n'u demeba dɔ yɔ sifile walima kà nafabaw sɔrɔ a la.

Hakilinafalen minnu kera walasa ka nin gafe kɔnɔkow sɔrɔ, olu y' a to kɔɔrisenew kà dən ko kɔɔriko kenyereye ka bolokanbila, o y' olu de fɔlɔ kunko ye. Minnu sen yera yɔrɔlataaw la, yelema kura minnu be senna walima n'u bēna waleya kɔfɛ kɔɔrisenew jemana minnu kɔnɔ, olu ye olu nafaw dən.

Ko minnu kera n'u jenà walima n'u ma jε olu bā jira ko faamalam mɔgɔw ka kàn kà kɔɔrisenew lamèn. Olu yere de bε se kà nafaw sementiya. Sən mana k'u yeli ma kow dantigeli ni hakilina falen kene kan, an baarakènɔgɔnw be kunnafoni jenjèn di kenekan-mɔgɔw hakilina kan, u ka sɔrɔw kan, an'u ka hadamadenya kan.

O Hukumu de kɔnɔ, an bān sinsin kɔɔrisenew yeli kan jenjèn ni hakilinafalen kene kan, u ni mɔgɔ minnu be taa kuma u nòlu be ben kow dantigeyɔrɔ fɔlɔ ni laban na. A jeyalen be fana k'u ka dənniyaw be sankɔrɔta (baara-dege) walasa u ka labilali/kenyereyeli kunkun nà jenjèn dən an'u ka se k'u ka mɔgɔ sugandilenw ka fɔtaw juman ya dən jenjèn eyerɔw la ka ben u ka

gelyaw ma kɔɔriko hukumu kɔnɔ. Ni nin ma faamuya, dingeba be se ka sen dugumaməgɔw ni sanfeməgɔw ce. Yanni ko bεe ka kε kelen ye, kulu fila be ye kene kan minnu haminankow te kelen ye.

Faransuwa Trawele
**Afiriki kɔɔrisenew ka jekulu-
ba « APROCA » jemaa**

Kɔɔri kasikan

Ne Kɔɔri

Ne min tun ye fen jemaa ye
Ne min tun be san n'ka cεjeyea
kama

Ne min tun ye sanunegε ye, Ja-
mana tɔw kɔɔri cema

Ne ka jemanya tila n na
Ne min tun ye kunkɔrɔtafen ye
nka jamana fe

Ne kummasulufa

Ne kera njugutɔfen ye
Ne jeyɔrɔ tila n na, ka sabu kε
Tumu datɔ

Ne ka jemanya tila la nà, ka
sabu kε

Kɔɔri bɔcogo jugu, nà mara cogo
jugu

Ne ka jemanya tila la nà, ka
sabu kε

Bənbənfara, manajuru, sabara
kolon ye

Ne ka jemanya tila la nà, bawo
Fenw bε bɔ ne la min te kɔɔri də
ye

Ne kera njugutɔfen ye

Ne kera kummasulufa ye
Cikelaw,

A ye n'ka jemanya segin n ma
Aye n'ka kunkɔrɔta segin n ma

Ni kene senetaw damakeyeli ye
Aye n'ka sanubereya segin ma

Ni kɔɔri furakelicogo juman ye
Aye n'ka njugutɔya bə n na

Ni kɔɔri bɔcogo juman, nà mara
cogo juman ye

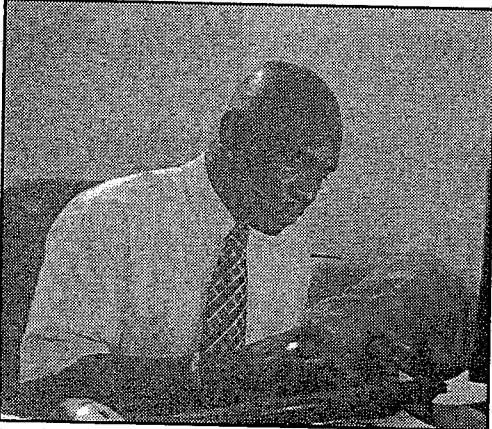
No kara, ne nà jeyɔrɔ ta jama
tɔw kɔɔri cema.

Fassina Sanogo
C/Z.P.A Wirikela Tel: 7614 0184
Email:
fassina.zantio2006@yahoo.fr

Koɔrisenew ka netaa jekuluw lahala n'u nafa

Nin ye jenɔgonke Mamadu Kante ka lasew ye ka nesin Jekabaara kalanbagaw ma. An dalen ba la, ni koɔrisenenew ya faamu, a b'u hakili sigi kosebe Mali koɔribaaara taabolo ka si-niko sabatiko siratege la.

Mamadu Kante

Mamadou Kante

N bena kuma koɔrisenenew ka koperatifuko de kan ninsen in na, ka da kan geleya bo ko la bi ! Fanga te koperatifu ninnu dɔw la bi. Hakeko de bo geleya baju la. Mali koperatifuko lahala sariya ya jira ko koperatifu damine mɔgɔ hake be damine mɔgɔ duuru (5) de la. An tun ba fe u ka hake ben sɔrɔko ma. Ni koɔrisenenew ya ye ko dugu mume ka sɔrɔ te teme koɔri tɔni bi duuru (50) kan, u kb dugu ke koperatifu kelen (1) ye. N'u ya ye fana ko mɔgɔ 5 be yen minnu danma ka koɔri sɔrɔta be tɔni 50 sɔrɔ, walima ka teme koɔri tɔni 50 kan, o mɔgɔ 5 danma be se ka ke koperatifu kelen ye dugu kɔnɔ. Nka, jatemine ka k'u yere fe o yɔrɔ kan. Ko o ko be yen, nɔ be se ka geleya lase mɔgɔ ma, hali ni mɔgɔ were mb fo i ye, i yere ka kan ka se ka ban o ko ma ! Jamana koperatifuko sariya kɔni ko kb be damine mɔgɔ 5 la. Nka ma dansigi hake fo a la sanfe de ! Mɔgɔ 10, mɔgɔ 100, mɔgɔ 1000 be se ka ke koperatifu ye. Sanfeda hake to la ! Na yere diyara Mali koɔrisenenaw be se ka je ka ke koperatifu kelen ye. O lahala yere de kanma "injɔnw" sigisigira. "Injɔnw" yere kelen ye koperatifu de ye. N'i ye Kucala ni San koɔrisenenaw be faralen ye jɔgɔn kan "injɔn erezonali" kelen kɔnɔ, o ye koperatifu kelenko de

ye wo.

- "Injɔn erezonali" jeməgɔw
- Kucala-San ta : o jemaa ye Anfa Kulibali ye
- Sikaso-Buguni : o jemaa ye Bakari Togola ye
- Fana OHVN (Otawale) : o jemaa ye Sedu Kulibali ye
- Kita : o jemaa ye Soloba Mamadi Keyita ye

Kɔlɔsiliw

- Nin kafobolo kelen kelen be se ka jate ka ke koperatifu kelen ye.
- Peresidan (jemaa) be nà ka "kɔnseyi dadiminisarasɔn" nà ka baara kɔlɔsi jekulu don.

Anw be min jini koɔrisenenew fe, o ye u yere danmaw ka farali ye jɔgɔn kan ka sɔrɔ u koperatifu dugumada-ko jatemine. N'u ya ye ko fanga t'u la yɔrɔ min, u k'u laben hakika la ka fanga sɔrɔ yen. An bb f'u ye ka da kan an be ka taa bolo min kun kan; nɔ ye kenyereyeko ye, o sinsinnen don na-foloko tijn de kan. Dijɛ kɔnɔ, ko o ko sinsinnen don na-foloko kan, "kaptalismu", hine tb la dɔre. Ni se b'i ye, i ba ke kb diyabo. Ni se t'i ye, i be bin, setigw ba k'i kan ! Dijɛ fan be, na-folopiniko be taabolo de yɔ ye ! Ko min ba to la sa nàn te tereke fangati-giw fe, o de ye an ka duguw kɔnɔ koperatifu ke kelen ye. O la, dugu be se ka koperatifuba kelen ye. Fangaw be fara jɔgɔn kan. An jɔda be ye o de la tɔw fe ! An kana koperatifuko ke mɔgɔko ye. "Nin karisa masina ba jemaa ya la, ale dun ka ko man di ne ye", walima "mɔgɔ kelen be sɔrɔ min kelen be jamafen yurugu kb rotin". An be min jini koɔri-cikɛlaw fe, o de ye mɔgɔko ka be a ko in na sa, u yere danmaw ka jɔgɔn faamu, u k'u ka ko laben !

Musow ni cew be cogo di koperatifu kɔnɔ ?

Mamadu Kante : An ka koɔrisenew gaw kɔnɔ, musow be yen, cew be yen. Nka fiñen dɔ tun ba ko damine na. O yere ye dijɛ ko be ye. Ko be se damine fiñenw de kan. Taalen jefɛ de o fiñenw be dɔn, ka fura jini u la. An ka fiñen tun ye an balakaw sendon-baliya ye koperatifu tɔndenya la. An be don min na bi, senekelaw yere ya

ye ko u taara k'u balimamusow n'u baw to. U dun be koperatifu kɔnɔ. O ba jira ko koperatifu tɔndenw de y'u ye. Nka jɔyɔrɔba de tun t'u bolo a ko la. Bi dun, a yera ko kumada ka kan ka di musow ma koperatifu kɔnɔ, ka jɔda di u ma kɔnseyi dadiminisarasɔn" kɔnɔ. O ye senekelaw yere ka hakilina ye, kɔnseyi ka wajibi te ka nesin u ma. Musow ni cew kera koperatifu ninnu kɔnɔ baaabadaa. Nka jɔyɔrɔko de tun kerɛ ko geleya ye. O be se ka tun te cew ka banni ye ka jɔyɔrɔ di musow ma. An ya ye ko yɔrɔ dɔw la, hali ni cew tun ko ko ka jɔyɔrɔ di musow ma, u yere tun te son. U tun ba fo "kumada tɔlu bolo cew kɔrɔ !". Bibi in na, hakilina yelema nana musow caman na. Sanni koperatifu ka sisan baarawaati kuntaala banni ce (manda), yelemba be don u jɔyɔrɔko la koperatifu kɔnɔ !

Ladilikan

Mɔgɔ te se k'i to jiri sanfe, k'i binkan men. Nka, ni binni kera ko labalibali ye, i be jenini k'i bincogo juman de la. Mali koɔribaaara ka kenyereye bolokanbilako te se ka to kebali ye. O kanma, an ka jini k'an ka netaa jekuluw sinsin. O ba to, a ko bilara bolo o bolo kan, koɔrisenenaw be be u yere ka labenko juman nunma. Koɔribaaara taabolo be tilali sen kan marabolo danmata naani kadara kɔnɔ : San ni Kucala, Fana ni Otawale, Sikaso ni Buguni, Kita. Awa, gɔferenama ye miliyari hake de di mɔgɔ 352 ma bolobɔbaarala wariko la. Kb be se ke gansan. O te kun hakili la. Hali ni koɔribaaara taabolo yere ka kenyereye bolokanbila ma be, jekulu kɔni banbanni be koɔrisenenaw nafa de ! N ka foli be nesin Mali cikɛlaw be ma, kerenkerennenya la, koɔrisenenaw, an kb dɔn ko, i na fo minisiri jemaa Isufi Mayiga delila kb fo cogo min, hali ni CMDT feerela, koɔrisenenaw ka forow te feere dɔre !

Mamadu Kante, nɔ ye Mali koɔrisenenaw ka koperatifu jekulu mɔgɔnemaa ye, a nininkara **Tumani Yalam Sidibe fe.**

Sanbaga-kofosében : "Apelidofuru"

A bë tali ke CMDT iziniw taabolo lahala kan

Mali jamana, ka d'a jeugn w ka deme kan : baarajekulu ni nafolobojekuluw, a bë yelema barikama don a ka kɔɔribaa ra taabolo la, walasa ka kɔɔrisene sabati a nema.

Mara-tilayorë naani sigira sen kan ni CMDT, (Mali kɔɔribaa ra taabolo) kono yelemabolow ye. O mara tilayorë bës n'u labenbaga jɔnjɔn don baara sabati ni baara kacogo jɔnjɔn w kadara kono . olu ye ninnu ye.

- Cemance baarabolo

- Fana CMDT cikemara ni Ottawale (OHVN) mard ;
- Kɔɔri koloma tɔni 137 000 bë sérô o mara kono san 5 kono.
- izini 4 bò mara kono minnu bë kɔɔri koloma tɔni 159 000 wurusi baarasan tile 150 kono.

- Kanekà kɔɔnyunfan mara tilayorë

CMDT ka Kucala ni San cikalaraw.

- Kɔɔri koloma tɔni 211 000 bë sérô o mara kono san 5 kono.
- Izini 6 bò mara kono minnu bë kɔɔri koloma tɔni 202 000 wurusi baarasan tile 150 kono.

- Worodugufe mara-tilayorë

CMDT ka Sikaso ni Buguni cikemara kɔɔri koloma tɔni 274 000 bë sérô o mara kono san 5 kono.

- Izini 6 bò mara kono minnu bë kɔɔri koloma tɔni 280 000 wurusi baarasan tile 150 kono.

- Tilebinfe mara tilayorë

O ye Kita CMDT cikemara ye.

- Kɔɔri koloma tɔni 52 000 bë sérô o mara kono san 5 kono.
  - Izini 1 bò mara kono min bë kɔɔri koloma tɔni 45 000 wurusi baarasan tile 150 kono.
- O mara-tilayorë naani ka kenyereye bolokanbila bë ke sannifen kofosében de kadara kono min bë tali ke manankunba dibaga la, ka bë dijë fan bës fe. O bë ke CMDT bolofenw kan. O baara bë waleya kalo nataw kono. O waleyaw bës këfë, mara-tilayorë naani lahala bë ke nin ye :

- Musakabébaga jɔnjɔn w ka hake :	60 %
- Kɔɔrisenena jekuluw ka hake :	20 %
- Baarakelaw ka hake ka hake :	2 %
- Mali jamana ka hake :	17 %

Nin sandaga jiniseben bë mögö minnu nafa manankun hake kelen siratege la, walima manankun caman, a jinin en don olu fa u k'u yere kofo nin aderesi do la kelen fe :

- CMDT kenyereye bolokanbila

HRSC/minisiri jemaa baarida

BP : E 368

Bamako-Mali

Téléfoni : (223) 2 23 86 14

Fakisi : 22 23 86 15

- CMDT kenyereye bolokanbila

SOFRECO

92-98, Wiktori Higo tøgøla siraba 92115 Clichy Sedekisi-Faransi.

Téléfoni : (33) (0) 1 41 27 95 95 – Fakisi : (33) (0) 1 41 27 95 96.

Dorogoseben do bë ci yerakofobaga ma kunnafonni siratege la.

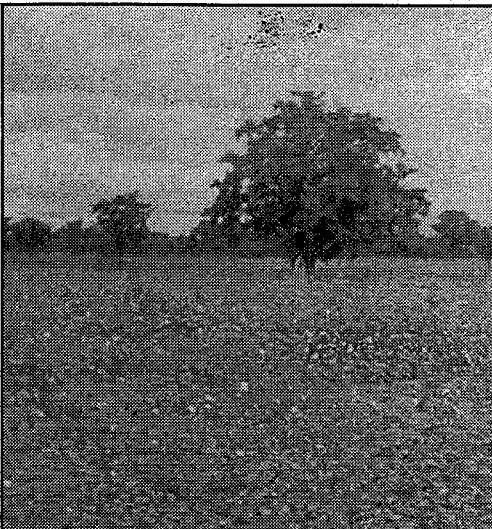
- Waati labanw : sendonni ko la yeradantigesében : san 2010 awirilikalo tile 22

- Hakew ditaw sebenw dili : san 2010 utikalo tile 15.

An k'an yere tanga koɔrisene kolo ma

Koɔri ye senefen nafama ye min ko be diŋe jamanaw bɛe la bi. Setigi jamanaw ni sentan jamanaw, ninnu bɛe ko koɔri, ka masɔrɔ, diŋe kɔnɔ bi, iziniko siratega la, koɔri bayeləmadaw de ka ca. Masiri sugu o fanba, o bɛe ko koɔri : adamaden masiri ; so masiri ; mobiliw sigilanfiniw, fo ka se tapiw ni masiri werew ma, min bɛe ko koɔri.

Awa, ni koɔri yan ka masirifen jujɔnba ye, a nɔn ka baganw fana baloko numan tulu be bɔ a kolo la, fo kɔ to o kolo labaaralen datubo fana ka musow nafa sa-funedilan sirafe. Koɔri nafa te fo ka ban ka jesiñ diŋemaaw ka si-girɔdiya ma. Nka, o nɔ taa bɛe, a ka kan an ka fen kelen dɔn koɔriko la min be ke sababu ye fana ka diŋemaa hake caman kasaara diŋe kɔnɔ san o san. O ye koɔrisene yiriwa furajiw ; furamuguw nà « angerew » lakɔlɔsi-bali ko ye. Olu ye « kenkɔnɔ » tig-itigiw de fana ye, a te ben je si ma minnu ka sàn kɔnɔ dumuni sirafe, walima an tegew kobaliko jugu sirafe fura ninnu labaaralen ko. A bɛ se ka ke yere fana fura ninnu

Koɔrifurake ye baara ye min be koɔriforo nafa, nka, n'a kecogo jugu b'a kebaga bana.

fijɛ jugu kàn kɔnɔ lasɔrɔ fijɛ sirafe, ni furakeli ma kà kewaati la, a kecogo la, anà yere latangafɛn labaarabaliya.

O te koɔri danma yere ko ye. Diŋe in kɔnɔ, adamaden be baara fen o fen kan, o kecogo numan b'a nafa cogo min, a kecogo jugu fana b'a bɔnɛ o cogo kelen na.

An ka kan ka mun ke ?

Koɔrisene kunfekoke si t'a kebaga nafa. Nka bolofa b'a furakeli kunfekoke ta kan. O de be

se kà kebaga bana fo banako jugu, walima kà maasiba a nin na yere !

O de kanma an ka kan kà dɔn ko koɔrifurake taabolo bɛe ko ka kan ka nejnini fɔlɔ an ka lakɔlidénw de fe. Olu sigilen bān dafe an ka sigidaw kɔnɔ, an bilasirali de kanma an ka cikebolo bɛe kan.

A ka kan an kà jini waati bɛe kà faamuya an ka lakolidénw fe, hali cogodi an be pɔsoni bidɔn kɔrɔw nà barikon kɔrɔw silatunu cogo min, kàn yere nàn ka sodenw bɛe anàna ka dugumogew bɛe tanga u kasaara ma. Fen min ye hali sijolan mananin kɔrɔw ye, o si man kan ka ke tofenw yan kɔ folofolo la dugu bɔlandaw fe.

Koɔrisenedagaw kɔnɔ, a ka kan an kà nejnini lakolidénw nàna ka sigidaw kɔnɔ kenyə tigilamogew fe, cogodi an be dugu kɔnɔ mɔgɔw makoje ji basigidaw lakana ka bɔ koɔrifuraw laseli ma u kan.

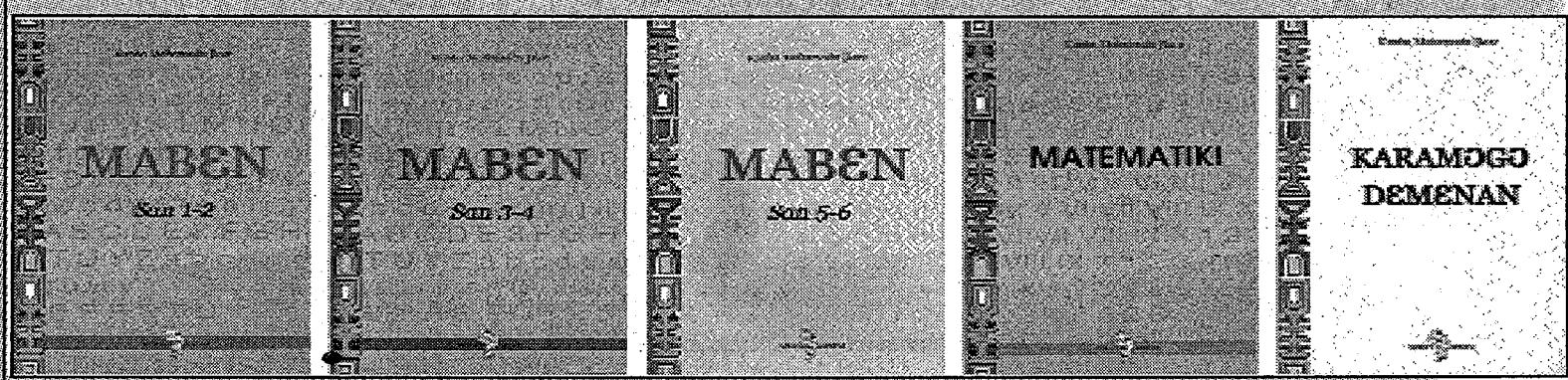
An kà to an hakili la ko koɔrifurake waa be taliba ke waati fijɛ hake nà kuntaafan na.

Tumani Yalam Sidibe

Kalan sinsingafew be fasokanw na Jamana baarada la

Kalan sabatifen ye kalanden jolenw ka gafew ye, kalansow kɔfɛ. Ni waati be kalannije ni jatekalan na, kalan sɔrɔlen daamu dabaa baa daa sɔrɔfe ye adamadenya taabolo gafew ye. O caman be Jamana baarada gafe-feereyɔrɔ la. «Oroman», nakoɔbara neðongafe, kɔrɔlenkow jini ka dɔn gafew. Odɔw file ninnu ye : Karamogɔ demenan, Maben 1, 2, ...

N'aw mako b'u la, aw b'aw sen fa ka jamana baarada segere ani jamana ka sebenfeereyɔrɔ tɔw Bamako ani Mali mara werew kɔnɔ.

Kœrisenew ka nafafen te tonw kœ

Kœrisene kera sababu jumanko ye anw cikelaw ma, ka dà kan a y'an ka dinenatige musakakow nœgœya haali. Nka bi, gleyaba be kœrisene taabolo kœnœ ka da kœriforo donfenw sœrœda geleya kan, ani kœriwari sara-baliya joona kœrisenew ye. Tijé don, « don bœ nœ dugujekan ! » Nka, ni mœgœ min ye jateminé ke kœri nafafenw ma ka nœsin an bœs lajelen ka dinenatige taabolo ma, an bœ fœ ko kœrisene ni senkœrœmadon banbali ka kan Mali kœnœ yan. Sunsunkœrœ dugu kœnœ, san o san kœrisugu sigiwaati de tun ye pagali waati ye, ka masœrœ a bœ cikela kœrisenena bœs jigi da nafo-lo kan min caya nœ dœgœya bœs, bœn ka waatilatemœ musaka sabati. Nka, kabi san 1989, o ye ne hakilila ye, dœ de bœ ka bœ kœrisene sanga la ka tœ fe. Hali nœ dun danna kœrisene jœda ma anw cikelaw ka dunkafako la, o bœs ka kan kœnœ ja siran. Ga ba caman de bœ Mali kœnœ bi, kœriseneyœrœw la, minnu kera nœtigi ; kabatigi, fo suman-masa yœre ye, ka da kœriforo kœrœw kœnœ cike kan ni sœnefœn wœrew ye.

Nœ tijé di Bakari Togola ma
San 2009 zuluyekalo temenen,
kœnœ to u ni kœrisenew ka

nœgœyeba kene kan Welesebugu, Bakari Togola ka kuma dœ taara ne jiminsira fe kosebœ. A ko :

- kœrisene cikedaw ka bilali kenyereye ka bolo kan, o te ko ye min bœ fœlœ Mali ta la. Nka fœn kœlen be Mali kœnœ yan, o bœ mœgœ hakili sigi haali. O ye kœrisenew labencogo juman ye nœtaajekuluw kœnœ : koperatifuw ; duguyiri-watœnw ; sœnekela sendikaw...

Bakari Togola ka fœ la halibi, a ko ko hali ni CMDT ni Òtuwale bœs kœra feerefœn ye, cikelaw ka foro te feere dœ. Ni kœrisenew dun bennen don ko la u ka sœnefœn nafa lakani kanma, nœ ye kœri ye, iziniw sanbagaw ni CMDT ani Òtuwale yœrœ feereta tœw bœs sanbagaw be wajibya ka baara ke jelenya la kœrisenew fe. Olu be baara ke kœri la kœri sœrœ de kanma. Ni kœrisenew fana bœnna ko la u ka jekuluw kœnœ, bœs bœ dœn ko sœrœw nunjuru de be nœgœn na.

Tœnsigi in kœnœ kan, kœrisenew cakœnœgœn baaradaw bœs tœgœlamœgœw fana tun bœ yen : bankiw (BNDA ; BIM) ; minisirisow (sœnœ yiriwa minisiriso ; jagoko ta ; nafoloko ta) ; bœnumanketœnw ka fara CMDT ni Òtuwale nœmaaba fœlœw nœ taamœnœgœn kan.

O yœrœ kofœlenw bœs

tœgœlamœgœw yœ jira kene kan ko : « ni kœrisenew y'u banban kœrisene kan, cogo si la farali te se ka don olu ni u ce ». O senfe, BNDA tœgœlamœgœ ko kœlu bœ baara ke cikelaw fe a nœma damantan u bœ ka juru talenw sara a nœmaa. Nka, bœs kœni kœ dœn ko banki juru te se nœ si ma ka to sarabali ye. Walasa o ka se ka bœrebœn, bankiw ni cike yiriwafœn tœw bœs tigilamœgœw be juru don cikela jekulutœnw de la...

Kene ninnu kœfœ, ne ye nœ sigi ka nœ miiri. Nœ yœ sœrœ ko Apekamu nœmaaba Bakari Togola ye min fœ, tijé don : « Foyi te kœrisenena barika nœgœn bœ jekuluw kœnœ. O de bœ to danaya be dœ kan ani kœ dœn lakana dulen kœrœ. Hali nœn ye jama ka je ka mœgœ kœlen ka ju-rusara laje, nœn kœ ma ko « Kœnœ solideri », an bœ sœrœ kœ bœcogo juman nœ bœcogo jugu bœs ye jamako nafa ye.

Ne ka kuma te Mali kœribœara taabolo ka kenyereye bolokan bilako kan. O ye latige wœre ko ye. Nka ne bœ Mali kœrisenew nœ cikela tœw bœs de wele ka matarafa cikela jekuluw kœnœ. O de nœgœn ka dœ kan kœnœ jelen de be bœ fœ !

Bugadari Dunbiya
ka bœ Welesebugu

Kœrisene sisanko n'a ladalako cogo bœ di ?

Nin ye jaabiw ye an bœ minnu lase Lasana Buware ma ka bœ Kula. Lasana Buware ka jœninkali kœnœ, a bœ fœ an ka kuma ale ye ani Mali kœrisene cikelaw bœs ye, kœrisene dabolo bœs kan Mali kœnœ. Lasana Buware ye Wolongotobaka ye, Kula kubeda kœnœ, Kulukœrœ kafo kœnœ.

An ka kolokani taama de senfe, an ni Lasana Buware ye nœgœn lasœrœ ka kuma nœgœnya.

Kœrisene bœ di Mali kœnœ ?

Walasa kœ jaabi, ani jœninkali wœrew, an ni sœnœko tigilamœgœ caman kumana : Bakari Togola, nœ ye Apekamu nœmaaba ye ; Mamadu

Kante, o ye Apekamu nœmaaba kœrœsigi ye, jœnœgœn Joma, ale ye "Aproka" cakela ye. An ni mœgœ kofœlen ninnu bœs ka masala kœnœ, an yœ dœn kœ faamu ko kœrisene te bilako ye Mali kœnœ. O yœre de kanma kœribœni kœri kuruninko bœ fœ

A tœ bœ nœ 9 nan kan

Jé 8 nan to

yan. Kéoriba ya bilama ko ye, o min be ciké sene yiriwa sériwusida labenn en w kóno. O taabolo béréberew ye cikela lakolosilenw sigiyorow ye. Nka, fen min ye kóori kurunin ye nò de fana be ciké kabi badabada an bara yan, o ye Mali fan bee ko. O de kanma, kà ta Banjagara, Bankasi, Koro, Songo, Sanga, Sofara... fo ka don Kayi, Kulukoré, Sikaso ani Segu maraw kóno, ladala kóorisene be ke fan bee.

An ka Mèti taama senfe, an ni Bala Dénkóno Konate njogon kumajogonyara Sofara. Ale ka fô la, Mali kóno yan, ni senefen be yen min be Malidenw bee lasoro, o ye kóorisene ye;. I kéra dafin ye wo, i kéra kaado ye wo, i kéra bamanan ye wo, bee ko ko "yeremasiri". Fulaw, maninkaw, siya bee, bee ko yeremasiri. O yere de kanma, an kà dòn ko "kéoribaara taabolo" cakedaw ye dunanw ye Mali kórikola. O de kanma ne tâ faamu je si ma cogo di moggow be se ka jore kâ fô ko ni CMDT ni Òtuwale te sen kan, kb ye kóorisene bolokalen ye Mali kóno yan !

Bala Dénkóno Konate ka fô la halibi, danmantan kóorisene ladala sene be kân bara yan, o be baara de sèbekoré di an ka geesedalaw ma, dènko bee bolu minnu na ladala finiw dali la : musow ni cew ka masiriw, tapiw... Awa, an ka geesedalaw ka baara de bëna ni an ka sigidaw kóno, suguw fali ye an ka ladala finiw la. O misali jenjén te teme Mèti sugu ni Sofara sugu kónonaw kan. O bâ jira ko kóorisenenan bâ ka nafolotigigya ke dère !

Sugundi Banu ye Koroka ye. Ale fana kumana an ye nin cogo la : "Moggó minnu te dénkónow (kaadaw) dòn, olu de hakili bâ la ko dénkónow te moggó werew ye kulu kan moggó kó. O te tine ye dère. Banjagara kafo bee kóno, i be kulu kan moggó ye cogo min, i be dugu kóno moggó fand soro yen o cogo kelen na. Ni kulu kan moggó fanba ka senekefenw ye sumanw ni

nakofenw ye, dugu kan moggó be senefen bee ciké dère : kóorisene ladala koke bâ la. O yere de kanma, n'i donna kaadodugu fen o fen kóno, Banjagara fo Sanga, i be tâ oré ko yen kaw bee n'u ka ladala geesedalaw be yen.

Sugandi Banu ka fô la halibi, kóorisene ladala sene wo a taabolo kurako wo, Mali njemaaw ni Maliden tòw bee ka kan kâ dòn ko feere bee ka kan ka tige walasa kó bali fangaban ma Mali kóno yan. Sugundi Banu ka fô la, "ka da Mali njemaaw ka nesinni yere kan ka nesin an ka ladala fenw dondala minisiriso ka wulikajow kan", kóorisene lahala si ni kolabilali man kan Mali kóno yan.

Kóorisene taabolo ka lakana

Mali kóno yan, nafolo sòrosirako la, kóori de be jigifa dakun na cikelaw bolo. Awa, kâ ta Sirakoré, Sebekoré fo Maninkala Kita kafó kóno, kâ ta Kaban, Kula, kafara, Bamakónin, Sido... Welesebugu kafó kóno, ka don Buguni ni Yanfolila kafow bee kóno, o yorow bee cikelaw ka nafolo sòrosira telin te yen ka teme kóori kan. Moggó te Kucala, ni Sikaso ani San ni Fana kofo fo ka sâ dan na ! Kangaba kafo kónomoggó bee fana be kofo o siratge la.

CMDT ni Òtuwale ye sanbaga soro wa ?

O baara ka kan ka damine ni cikela moggó keme saba ni bi duuru ni fila de lasigili ye lasigiliwari kan. Nka moggó kónonton bolu la minnu be taa lasigili waatise yere bolo kan. Yali o ko ye sira soro wa ? Kerefe nininkaliw yâ to an kâ dòn ko geleya bâ la bi fôlo. "Musoko bee nénabéra kâ to to furu nafoloko ye" ! I kâ dòn ko ma nénabé fôlo de. An ka kerefe kunnafoni sòrolenw siratge la, an yâ dòn ko sanbagako geleyanin be yen ka nesin kóori wurusi izini ni marabolo tiladaw ma.

- Sikaso ni Buguni
- Kucala ni San
- Fana ni Òtuwale
- Kita.

Nin tilabolo naani, ka fara kóori

wurusí iziniw kan, ani CMDT ni Òtuwale njemaayaso Bamako, takanseben de bâ kelen kelen bee la, nân kô ma ko : Kaye-de-sarzi

Takanseben ninnu bee nâ kóno wajibiyakow don ka nesin yoré sanbaga ma, min bâ to a ka baara keta bee be don Mali kóorisenenaw ka heresoré kadara kóno : "misiden kana kóngó, awa misiba fana sinji kana ja" !

San 2010 setanburukalo tile 22, Mali bâ ka yeremahorénya san 50 nan tiimeni jenajew ke. O man kan ka ke kóorisenenaw ka nékumu kan ! An ka ko njiniw taabolo bee yâ jirâ an na ko peresidan Amadu Tumani Ture ka lajini ye san 50 jenaje in keko juman Mali seneko minisiriso fe, a kâ ke cogo bee la ka Mali kóribaaara taabolo ka kenyereye ka bolokanbila ke ka be "kaye-de-sarzi" kóno sariyaw ma. O bâ ko be ke kóorisene tigilamoggó bee ka wasako ye. Hali ni Mali jamana te jamana fôlo ye ka dòn kóorisene ka kenyereyeko in fafe, a be ka ke kóni ka fisaya ka teme Afrika tòw bee ta kan. O de ye peresidan Amadu Tumani Ture ka lajini ye. Awa a nâ ka gôferenama moggó bee be wulikajow la o de siratge la.

An ka lajini

Izini jokun ye sigida kónomoggó de nafali ye. O ma ke Welesebugu kóori wurusi izini ta ye san temenen na de. O yan siran dâenin kân hakili jigin tiga ni sumansene yiriwa baarada köré OACV, ka tigatuluba izini jôlen lahala la Kita. Hali nô izini be se ka ke baara la bi, o tâ bali kóni an kâ fô ko a kera Kitakaw ka san caman jigilatigeko y'u senköré. An ka lajini ye salon baarasan ka ke Welesebugu izini ka baara kebaliya san dan ye. Jînan baarasan, 2010-2011, ka ke a danmakejé kórihake wurusi san ye. Mali kóribaaara taabolo tigilamoggó bee ka nisondiyako yô de ye, ka fara Welesebugukaw yere kan a bolu minnu ka sigida kóno.

Tumani Yalam Sidibe

Koɔri ye senefen lakodønnen ye Mali fan bæs fe

Ka taa san 2010 marisikalo tile 9 na, ka ta kunce a tile 16 la, jekabaara seben pekulu tun be kunnafoni nini taama na Moti mara kono. Moti ye sigida ye min lakodønnen be Mali fan bæs kono ni baganmana ye. Moti koɔfemøgøw bæs bæ jate kæ fula sigida de ye, ka soro a sigibaga dugulen bærebærew siya ka ca : fulaw, kɔrɔbɔrew, bɔzow, kaadow (dækɔnɔw), hali bamaananw yere. Ka fara ladala senefenw kan, nakøfen cike fana matarafalen be Moti kosebe Konan ; Duwanzan, Koro...

An ka taama senfe Moti, an ye ladala foli kumajøgønya taama ke ka nesin kumandannakaw ma, ka

sorø kæn kun da Moti sena yiriwa baaradaba do kan, nò ye CRRA ye. An nò baarada nemaaba Solomana Sise masalara kosebe.

O yere de ka lajini kono, an ni CRRA cakeda baara bolofarakuntigi fana ye nøgon lasoro, nò ye jeñøfønké Ajaba Samake ye. Nin møgø fila kelen kelen bæs y'u ka døntaw fo an ye ladala koɔrisene kan Moti mara kono. Hali n'u ka føtaw ma ben kelen ma tigitigi tijø kelen kan ladala koɔrisene siratge la Moti mara kono, ka masoro Siseke y'a ka føtaw fo ka dà ka kørølen dønta bærebærew kan, ka soro Samakeke y'a ka lasew bø nininikew ka sèbenw kono, u bæs

koni ka føtaw fan døwy'a seereya ko ladala koɔrisene ye Moti mara si-gibagaw ka dønta ye ka bi lawale la.

Kunceli

I nà fø jeñøgønké Ojaba Samake y'a fø an ye cøgø min, koɔrisene sabatilen tun don Sin ; Majaba, fo ka tengun jene kafo dugu døw la. O tun be ke CMDT, ka sirafe, ka ben dasene sankørøta lajini ma. O waati, dafubøre dilan iziniba tun sigilen be san dugu kono, nò ye Somasaki ye.

Nka, o izini o ko latijnena kabi san 1992 waatiw la. O kera sababu ye ka barika bø dasene na, anà nøfe senefen kolo girin, nò ye koɔri ye.

O kosøn, møgø be se kæ fø kæn be don min na i ko bi, koɔrisene te jate la Moti mara kono.

Tumani Yalam Sidibe

Koɔrisene fana be ka lakodøn Kolokani sigida døw kono

An ka Kolokani kafo kono kunnafoni jinitaama senfe san 2010 feburuyekalo kono, an ni Kolokani kafokuntigi dankan masalara, nò ye jeñønke Alasani Sadu Mayiya ye. An ni Mayigake ka masala børa Kolokani kafo adamadenya taabolo bæs kan. Aw y'o fan følø kalan Jekabaara bøko 292 kono, nò ye san 2010 marisikalo bølo ye. Nin sen in, aw bøna jeñøngønke Alasani Sadu Mayiga ka masala taabolo filanan de kalan, min be koɔrisene kadara kan Kolokani.

An ka Alasani Sadu Mayiga lamen

Ladalako la, Kolokani te koɔrisene kafo ye. Bæs be Kolokani døn ni sumansene, tigasene, kungo nafafenw bøli ani bolobaara de ye. O yere de la Kolokani tun be jate waati dø la tiga ni sumansene yiriwa baarada seriwsidaba dø ye. Nka kabi san danmadø sisan, koɔrisene be ka don Kolokani òtuwale ka sirafe. Ka ta Nosønbugu fo Masantola ka don Giwoyo kono, koɔrisene sifilebagaw nà sifileforow be yøro caman. Awa, san o san, o maraw kono, òtuwale be koɔri sannifeere suguw sigi sen kan i nà fø a bæ kæ ka ladala sigidaw kono cogo min.

Koɔrisene ye ko kura ye Kolokanikaw bolo cike yiriwako siratge la ani sannifeereko. Nønte, ladalako la, i nà fø Mali fan caman, kæ ta Kayi fo Sikaso ni Segu, ani Kulukoro, koɔrisene be ke an kamaramøgø fe ka kørø. A kebaga fanba tun ye musow ye, olu minnu tun bæ soforoninw da u yerew ni duw musaka kanma masiriko la. Nka bi, koɔriba cike de baarabolo kun be Kolokani kan, min be ke senekelaw fe sannifeereko kanma. O yere de siratge la, lakolidenw bolo bølen be òtuwale fe cikelaw bilasirako juman kanma, Kolokani kafo kono yan, ka don Falaje òtuwale cikekafo kono. Yen fana, an be taa koɔriforobaw soro Falaje dugu kono ; Daban ni Nøkøna dguguw kono ; Soñebugu nà dafeduguw bæs kono fo ka don Negela. Tijø don, Falaje nà cikekafo maradugu bæs ye Kati kafo duguw ye, nka òtuwale siratge la, donjøgønna taabolo be anw ka kafo ni Falaje cikekafo ce koɔriko dakun na. O yere ye ladalasira ye, ka dà kan, o sira be sigida fila ninnu ni nøgon ce kabi tiga ni sumansene yiriwa baarada ka waatiw la.

Hali ni koɔribaara bilama taabolo te Kolokanikaw ka jogo kørøfen ye,

an kæ døn koni, kæ kundali an kan òtuwale fe, o ye taareko ye ka da koɔrisene nafa kan a senefbagaw ye, Mali kono, Afrika kono, dijø kono.

Koɔrisene nafa ka bon kosebe

Ka tali ke koɔrisene taabolo bilaliko kan kenyereye ka bolo kan, an y'a nini jeñøgønke Alasani Sadu Mayiya fe a kæ hakilinata fo an ye koɔrisene nafa kan. A ye min fø an ye, o de file.

« Hali ni koɔrisene baarada, CMDT, be geleya kono bi, o man kan kæ to an kan je an kun bø a kørø koɔrisene nafaw ka nesin koɔrisene de ye cikefen ye min be sigida kono denmisew bæs bolo don baara la. O de kanma, tungafetaa denmisew hake man ca koɔrisene duguw kono. Awa, koɔrisene de ye cikefen ye min be nafolo sørøko telin nesin a kebagaw ma. O de kosøn, koɔrisenekafow kono : Sikaso ; Kucala ; San ; Fana ; Buguni fo ka don Kita ani òtuwale sigidaw kono, koɔri sannifeere waatiw ye cikelaw ka sørøbow kædonw ye. Koɔrisene nafa yere kanma ka nesin jamanaden fanba ma, cogoya bæs ka kan ka kæ Mali jamanan fe walasa ka koɔribaara taabolo lakana Mali kono yan.

Kolokani kafokuntigi danka
jininkara
Tumani Yalam Sidibe fe

Kœrisene ka kan ka lakana Mali jœmaaw fe

Menkœrœ Balo ye Jijenika ye an ye min lasœrœ kœ kumajœgonya an ka Kolokani taama senfe. An ni Menkœrœ Balo kumajœgonyara Kolokani kafokuntigi cakœda kuru (dukene) de kœnœ. A ye min fœ an ye a hakilina kan kœriko siratège la, an bœ de kalan da aw jœkœrœ nin yœrœ in na.

Fœlœ : dijœ ko duman si geleya waatintan te !

Kœ fœ ko bi, Mali kœribaraa taabolo bœ ka geleya waatiw lateme, o te balanako ye. Anw Kolokanikaw delila o taabolo gœlœ komenni na kabi OACV labanko waatiw kœnœ. Geleya te ko jugu ye n'a bœ kunkan mœgœ bila a nœgœyabolo bœberew jœjinini na. Nka, n'a fœra ko geleya kumbœlen dœron, kœta wœre ma jœjni fo baarada yere dagakolocili n'a filenkoloncili, o man kan. An yere bœ men cogo min lakalibagaw da ka bœ kœriseneyœrbaw kœnœ, mœgœ miliyœn hake caman de ka dijenatige sabati sababu be bœ kœrisene na Malidenw hake la : kœrisenenaw n'u ka sœkœnœmœgœw yere, kœri wurusi iziniw n'u bolofœbaaraw tigilamœgœ, fo ka se baara taabolo wœrew tigilamœgœw ma.

Filanœ : kœrisene ye jœda di Mali ma

Baara in tigilamœgœw ka fœ la, Mali ba jate Afriki kœrisene jamanaba fœlœ fe. O ye koba ye min ka kan ka ke an ka jamana jœmaaw ka feere kumbaw tigeli sababu ye ka jœsin kœrisene ka tosenna ma Mali kœnœ yan. Ko bœ jœyœrœ fœlœ tigiya te bœ bolo dijœ kœnœ. Nka, kœ ke dijœ ko bœ la, e te kulun kun na, i tœ ju la ko foyi la, o fana man kan. Ne ka fœta ye min ye, o de ye ko : Mali jœmaaw ka kan ka ko bœ ke walâ-

sa an jœyœrœ kana bœ an bolo je si ma kœriko la Afriki kœnœ. Kœ fœ bi ko Mali bœna desœ kœrisene taabolo kœrœ, o man kan ! CMDT kœnœ geleyaw y'a yere kundama temœ sœrœ musakako la, o te kuma ye. Dijœ ko si geleyantan te. Nka, mœgœ min bœ fe ka taa je dijœ ko o ko la, i bœ sin-sin a kan ko geleya bœ n'a fura don.

I bœ sœrœ Mali bœ sen bo baara caman na geleya kanma, ka sœrœ dijœ jamana wœre be fura sœrœ o geleyaw la, kœ baaradaw to sen na fasodenw ka nafa kosœn. O misali dœ ye tiga ni sumansene yiriwa baarada "OACV" labincogo jugu ye an bara yan, ka sœrœ tigasene sabatira jamana dœw kœnœ an ka jamana je, ani ka to sen na yen fo bi, kœ senœbagaw nafa, ani kœ baara kadara tigilamœgœ tœw bœ nafa. Senegali jamana yœ misali surun ye an dœfœ yan.

Sabanœ : Kenyereye ka bolokanbila ye farati ye

Anw ye senekœlaw ye. Nka ka dœ kan an yœn ka sigidaw kœnœ ani materiw ye, an bœn bœnban faso kœnœ kunnafonisiraw kan walasa ka jaabœ sœrœ an mœgœnœgœnœ ka jœninkaliw la an ka sigidaw kœnœ. Ka da o kan, nœ bœ kuntaala caman komœn faso kœnœ baaradabaw ka kenyereye bilako la min si te mœgœnin na saha ! N'a fœra ko kœribaraa taabolo bœna bœla kenyereye ka bolo kan, o tœ kœnœ baarakelaw bœ n'u ka denbayaw ka dijenatige jœngœli ye wa, kœ ke kun da desœnyerekœrœ kan ? Dijœ fan bœ, misiba jabali ye jamana de ye jamanadenw jœkœrœ. Ale de fana ka kan ka ko bœ ke walasa, geleya n'a ta o ta, a kana bœ jamanadenw jigi kœrœ. CMDT bœ musakako geleya de kœnœ bi, nœntœ kœrisenenœko geleya te. Hali sini, Mali kœrisenenaw bœ kœrisene waleyœ a jœma. Jœkabaara

bœko temœnen kœnœ, Mali sœnekœlaw ka soba jœkulu, Apekamu, jœmaaba Bakari Togola ye min fœ tijœ te temœ o kan : "Hali ni CMDT feerela, sœnekœlaw ka kœriforo te feere kœyœ !" Sœnefen bœe dun lahala taabolo bœ lakolo jogo de la a cikœbaga ka dijenatige kœnœ. Nka a ka kan fana an kœ dœn ko kœri ye sœnefen kerenkerennen ye nafa wœre sœrœcogo te min na bi sannifeere kœko ju-man nafolo kœ ! Kœri te tiga ye ni min ma san, i bœ munu i ka na na, walima kœ kise gansan k'i da kœ nimi k'i ka kœngœ baasi ! Ni CMDT feerela, min da ka di kœrisenenaw la, o de ye Mali jamana jœli y'u kœkœrœ, kœ sanbaga kenyereye wajibiya a ka sen kolo girin don sannifeere kœrœ.

Kuma kunce

Karamœgœ Tumani Yalam Sidibe, i ka jœninkali in sœbekœrœ diyara nœ ye. Nœ te se kœ kunce ka sœrœ nœ ma ladilikan in lase Mali sœnœko yiriwa minisiriso ma. "Kœri bœ jœda min na bi Mali kœnœ, an kœ dœn ko faantœnya kœlefœrœ te kœ bœ. Kœrisene de bœ sigida mœmœ nafa. A ma don anw bara Kolokani yan fœlœ kœseba. Nka an ka taamadenw bœ kœriseneyœrbaw kœnœ nbendiya taabolo kœfœ an ye cogo min, a man kan je si ma peresidan Amadu Tumani Ture kœ gansan labilako kœ. N'a ma je o ko tali ma ka kœribaraa taabolo sœgers, o ka ke banban hakili jagabœ kecogo bœberœ kan, min bœ to, a kera je o je ma, kœrisenenaw ni kœrisene nafa sœrœbagœ tœw bœ ani Mali jamana kana jœnafin sœrœ abada kœri kan, an kœlen kœ ka kœri tœni 600 000 sœrœli feti ke Mali kœnœ yan san dœ la. Ala kana barika bœ Mali kœriko la je si ma !

Jœninkali kœbaga
Tumani Yalam Sidibe

CMDT lahala bë di a nëmaa Cenan Kulibali ka fô la ? (San 2010 zanwiyekalo nininkali jaabi tɔ)

Ka da Jekabaara kalanbagaw ka lajini kan ka nesin CMDT ka kenyereye ka bolokanbila ma, an yà kanu ka nin yorë lase aw ma CMDT nëmaaba Cenan Kulibali ka fotaw kan an ye.

Cenan Kulibali ka fô la, CMDT baarada ka kolosi bë boli lakolosili siratege la, cikemara wooro de kono cikelaw kan, nolu ye ninnu ye :

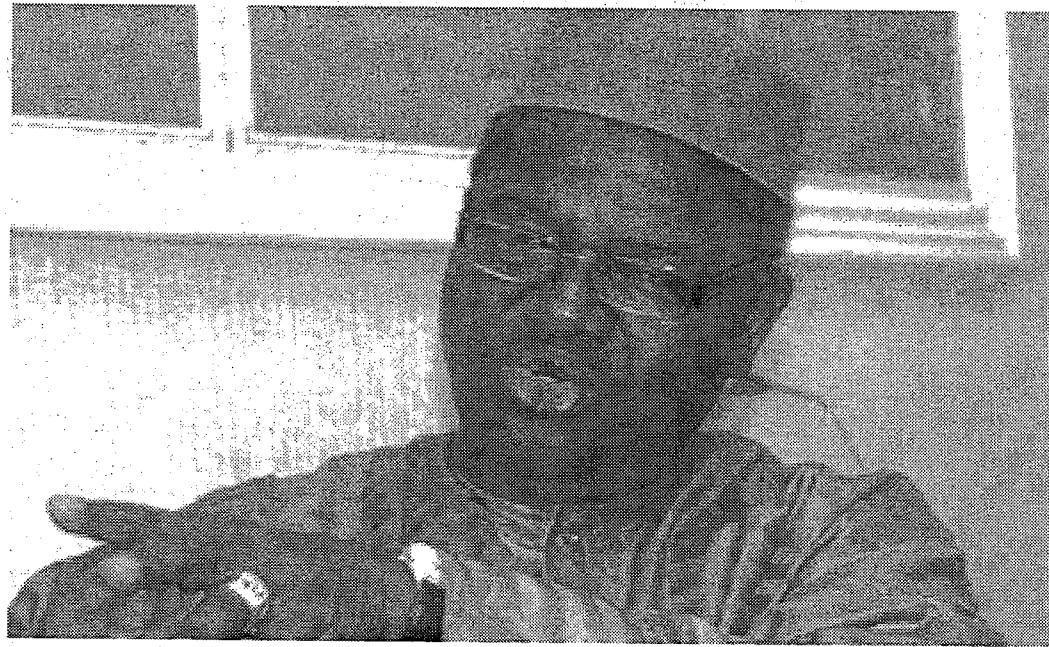
- Kucala ;
- Sikaso
- Buguni
- San
- Fana
- Ani Kita
- Këori wurusi izini 17 (tan ni wolonwula) de bë CMDT kono. Awa, o kelen kelen bëe n'u labaara jama don fana. Këori wurusi iziniw bë yen, nka baara jama fana bë yen cikelaw kolosili kanma ani këori sannifeere baaraw kebagaw. Lakolidenw bë yen, minnu ka baara ye këorisenew kalanni ye ani u kolosili këori cikeko juman kadara kono.

Kenyereye ka bolokanbilako bë di ?

Cenan Kulibali ka fô la, Kuma te kenyereye ka bolokanbilako danma kun kan ten. A bë kecogo de kan, o min bë se ka ke ko juman walima ko jugu ye. O de kanma, walasa baara in ka ke faso Mali ni cikelaw ani sanbagaw bëe ka nafako ye, feere taabolo sariyaseben de bë dajira sanbaga bëe la.

Ni kenyereye ko ker'a nëma, o de nafa ka bon ?

Danfurancé min bë faso jamafen ni kenyereye bëlafen ni njogon ce, o de ye ko faso jamafen bëe bë labaara a tigilamogow fe u ka kalosara de kanma, ka soro

CMDT nëmaa Cenan Kulubali.

kenyereye bë ka nafa de lakana jini. Odun te taa baara kecogo juman kë ladiriya kono. A ka gelén kenyereye min bolofen don, ale kana baara kebaga juman kanu kë dusu don ka tâ fe, ka masoro o de bële ka soro jiidi !

An ka feere latigesebenw kono, wajibiyakow bë yen ka nesin kenyereye tigilamogow ma, minnu bë ke an bolofen ninnu sanbagaw ye. Awa, waati o waati, an bë jatemine nò bë benkanw bë u sirafe. Malidenko danma te, awa dunanko fana te. Lardiriyako don ka nesin sanni benkanw labatoli ma.

Waati o waati, n'an yà ye ko sanbagu kenyereye tigilamogë bë fe ka bë baara benkanw kadara kono, an bë wele kë jini a fe a ka tilen sira mine. Feere ni feere latige taaboloko don. Ni baara këra a kecogo la, o ye an bëe ka lajini ye. Ni finjen donna baara kecogo la, o fana bë mine a minebolo kan.

Seneko ye Mali jamanakuntigi Amadu Tumani Ture n'a ka gñferenama bëe haminango ye. O kanma, ko o ko bë don sene kadara

kono, o bë ke ka soro nëjini kera cikelaw ka dinenatige sabati kan. Fen min ye këoriko taabolo ye, hali nò ma n'e bilali kë kenyereye ka bolo kan, o bë ke benkanseben de kadara kono min ka lajini folo ye këorisene toli jeñongonke Cenan Kulibali ka fôrôfô fan dë ye, a ye min dàn ma ani an ka jemukan senfe CMDT nëmaayaso la Bamako.

Tumani Yalam Sidibe

Jekabaara

Labolikuntigi Seben nekulunkuntigu
Tumani Yalam Sidibe
Seben jakulu
Yusufu Fane
Bakari Sangare
Tumani Yalam Sidibe
Tegenew kebaga
Amadu Jakite
Nataliye dilanbagu
Modiba Sidibe
Jaw tabaga
Harouna Iraiwele
Lobenbagaw ɔridinateri la
Madamu Jakite Worokiyatu Së
Fatumata Cero
Madamu Ture Mama Jalo
Boaraké njegonw
CMDT-SNV - Ofisi Nizeri -
Ofisi irri - OHVN
Hake bëta : 16000
Bataksira : 2043
Negejurusira : 20 29 62 89
Jamaa baarada - Seki zayedti tögola
sira - Hamudalayi kin - Bamakositi
Webu nimëra
www.tribune.net.ml/jekabaara/